

KONCENTRÁCIA A VÝBER FONDU

500 firiem v indexe: Takmer 38 % v deviatich

Index Standard & Poor's 500 (S&P 500) sa spája so širokým rozložením investície. K 31. augustu 2026 však jeho desať najväčších akciových pozícií predstavovalo 37,85 % váhy. Išlo len o deväť spoločností, pretože Alphabet má v indexe dve triedy akcií. Počet názvov v portfóliu preto sám osebe nevystihuje koncentráciu. [1]

Burzovo obchodovaný fond (ETF) s rovnakými váhami umožňuje túto koncentráciu znížiť bez odchodu z amerických veľkých spoločností. Investor však menej zachytí rast najväčších lídrov a zmení aj rozloženie sektorov. Zmyslom tejto analýzy je ukázať, kedy takáto zmena zodpovedá zámeru investora. [2]

Podiel rovnakých deviatich spoločností

Zvýšok indexu je sivý

Bežný index

Rovnomerne vážený index pri obnovení váh

0 % 25 % 50 % 75 % 100 %

Zdroje: [1] a [2], vlastný výpočet. Skupina: Nvidia, Apple, Microsoft, Amazon, Alphabet, Broadcom, Meta, Micron a Tesla. Bežný index k 31. 8. 2026; rovnaké váhy sú teoretický stav pri obnovení váh: $9 \times 0,2 \% = 1,8 \%$.

Rok 2026 ukazuje zmenu vedenia trhu

Do konca augusta si rovnomerne vážený index pripísal 15,6 %, bežný S&P 500 približne 13,1 %. Pri pohľade na posledný rok či päťročný priemer sa poradie obracia. Aktuálny náskok je signálom širšieho rastu trhu, nie dôkazom trvalej prevahy jednej stratégie.* [3]

Výnos dvoch spôsobov váženia

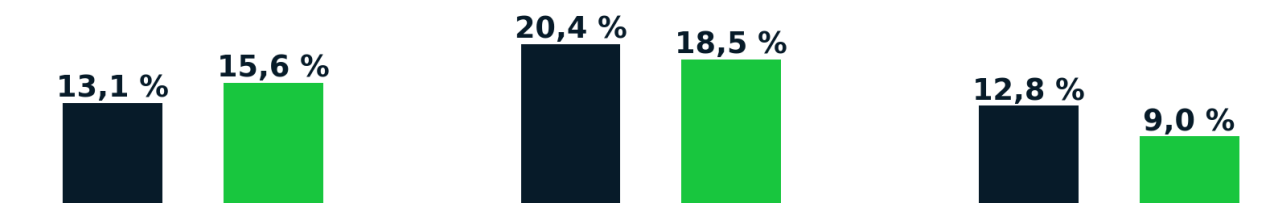
■ Bežný index

■ Rovnomerne vážený

Rok 2026 do 31. augusta

Posledných 12 mesiacov

5 rokov | ročný priemer

Zdroj: S&P Dow Jones Indices [3], stav k 31. 8. 2026. Celkové výnosy indexov s reinvestovanými dividendami v amerických dolároch (USD), bez nákladov fondov a investora. Päťročný údaj je ročný priemer. Minulá výkonnosť nezaručuje budúcu.*

Čo sa zmení pri rovnakých váhach

Bežný index prideluje väčší vplyv firmám s vyššou trhovou hodnotou voľne obchodovaných akcií. Rovnomerne vážený index pri štvrťročnej úprave obnovuje váhu každej spoločnosti približne na 0,2 %. Medzitým sa váhy menia s cenami. Investor tak znižuje závislosť od niekoľkých mien, zároveň však viac stavia na menšie firmy v rámci toho istého indexu. [1] [2]

Analytický záver: Vysoká koncentrácia sama osebe neznamená predrazenie ani blížiaci sa pokles. Zmenu váh je rozumnejšie odôvodniť vlastným limitom koncentrácie než snahou uhádnuť najbližšieho víťaza.

POROVNANIE NÁSTROJOV

Dve obchodovateľné cesty k americkým akciám

Oba fondy sú kótované na Londýnskej burze cenných papierov (LSE). Verejná ponuka ETFobchodníka obsahuje S5UU.LSE aj SPWS.LSE; dostupnosť bola overená 16. septembra 2026. Ide o fondy, nie rozdielové zmluvy. Konkrétnu dostupnosť a podmienky pokynu treba overiť v klientskom účte. [4]

Oba fondy spĺňajú pravidlá podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (UCITS). Označenie akumulatívnej triedy (Acc) znamená reinvestovanie výnosov. Pri identifikácii použite medzinárodné identifikačné číslo cenného papiera (ISIN), pretože jeden fond môže mať viac burzových symbolov. [1] [5]

Parameter	Bežné váhy	Rovnaké váhy
Oficiálny názov	UBS Core S&P 500 UCITS ETF USD Acc	Invesco S&P 500 Equal Weight Swap UCITS ETF Acc
Symbol u obchodníka	S5UU.LSE	SPWS.LSE
ISIN	IE00BD4TXW66	IE0000TZ2B2
Sledovaný index	S&P 500	S&P 500 Equal Weight (index s rovnakými váhami)
Spôsob kopírovania	Fyzický nákup akcií	Synteticky cez výmenné dohody so zmluvnými stranami
Priebežná nákladovosť	0,03 % ročne	0,20 % ročne
Výnos fondu za 12 mesiacov	20,14 %	18,13 %
Mena triedy a obchodu	USD	USD
Vyplácanie výnosov	Reinvestovanie	Reinvestovanie

Zdroje: informačné listy správco v k 31. 8. 2026 [1] [5]; symboly v ponuke [4]. Výnosy fondov sú v USD, s reinvestovanými výnosmi a po nákladoch fondu, bez poplatkov obchodníka. Nie sú totožné s hrubými výnosmi indexov na strane 1.

Pri nákladoch záleží aj na spôsobe kopírovania

Invesco uvádza aj poplatok za výmennú dohodu 0,08 % ročne. Podľa augustového informačného listu je zahrnutý vo výnose tejto dohody a neúčtuje sa samostatne. Nemožno ho preto bez vysvetlenia pripočítat ako ďalší priamy poplatok klientovi. Pri porovnaní sledujte aj skutočnú odchýlku výnosu fondu od jeho indexu. [5]

Priebežná nákladovosť nie je celkový účet investora. Pridáva sa rozdiel medzi nákupnou a predajnou cenou, prípadná provízia a náklady na menovú konverziu. Pred zadáním pokynu si vyžiadať súhrn nákladov. Nákup v inej obchodnej mene sám osebe nevytvára menové zaistenie. [1] [5] [6]

Menšia koncentrácia neodstraňuje akciové riziko

Oba nástroje zostávajú americkými akciovými fondmi. Rovnaké váhy preto nenahrádzajú rozloženie investície medzi krajiny alebo triedy aktív. Pri recesii môžu klesať oba fondy; väčšia váha menších spoločností nie je automaticky bezpečnejšia. Rozdielne sektorové váhy navyše menia citlivosť na hospodársky cyklus. [2]

SPWS používa výmenné dohody, označované ako swap. Jeho vlastný kôš akcií sa môže líšiť od indexu a dosiahnutie indexového výnosu závisí aj od plnenia zmluvných strán. Zlyhanie protistrany môže viesť k strate. Koncentráciu preto hodnotíme podľa sledovaného indexu, nie podľa náhradného koša fondu. [5] [6]

PRAKTICKÝ ROZHODOVACÍ RÁMEC

Najprv limit koncentrácie potom výber fondu

Predstavme si, že deväť spoločností zo strany 1 klesne o 30 % a všetky ostatné akcie sa nepohnú. Nasledujúci výpočet izoluje vplyv koncentrácie. Nejde o predpoveď ani o odhad najväčšej možnej straty.

Čo spôsobí 30 % pokles vybranej skupiny

Bežné váhy

-11,36 %

Kombinácia 50 / 50

-5,95 %

Rovnaké váhy

-0,54 %

Modelový pokles celej akciovej zložky pri nezmenenej cene ostatných akcií

Vlastný model z váh [1] a metodiky [2]. Bežné váhy: $37,85 \% \times -30 \% = -11,36 \%$. Rovnaké váhy: $1,8 \% \times -30 \% = -0,54 \%$. Kombinácia je priemer oboch výsledkov. Bez pohybu mien, nákladov a priebežných zmien váh.

Pri rozdelení akciovej zložky 50 / 50 by podiel tejto skupiny klesol na 19,83 %. Pri rovnako veľkom raste skupiny však kombinácia zachytí aj menej zisku. Ak všetky akcie klesnú o 20 %, klesnú o 20 % aj všetky tri modelové možnosti. Rovnaké váhy tlmia konkrétnu koncentráciu, nie celý trhový pokles.

Modelový cieľ 20 %: Podiel rovnomerne vázenej zložky vychádza ako $(37,85 - 20) / (37,85 - 1,80) = 49,5 \%$. Je to ukážka výpočtu, nie odporúčaná alokácia. Reálne váhy treba nahradiť údajmi ku dňu rozhodnutia.

Tri kroky pred zmenou portfólia

1. Spočítajte skutočnú koncentráciu. Zahrňte všetky fondy aj priame akcie. Dva rôzne názvy fondov môžu držať tie isté firmy. Váhu firmy vo fonde vynásobte podielom fondu v portfóliu a pripočítajte ostatné pozície.
2. Rozhodnite sa čo chcete zmeniť. Ak prijímate dominanciu najväčších firiem a prioritou sú nízke náklady, bežné váhy zodpovedajú tomuto zámeru. Ak chcete obmedziť ich vplyv, rovnaké váhy alebo kombinácia dávajú analytický zmysel. Počítajte aj s rokmi zaostávania.
3. Stanovte si kontrolu a horizont. Raz za štvrt'rok overte koncentráciu, sektorové váhy, náklady a výnos voči príslušnému indexu. Pokyn zadávajúce s cenovým limitom. Dokument s kľúčovými informáciami (KID) pre SPWS uvádza odporúčaný horizont päť rokov; nie je to záruka kladného výnosu. [6]

Záver

Zmyslom kombinácie nie je zbaviť sa úspešných firiem, ale vedome určiť, akú časť výsledku im zveríte. Najlepšou voľbou je váženie, ktorého výhody aj nevýhody dokážete držať počas celého investičného horizontu.

Máte záujem o investovanie do týchto tematických ETF? Prihláste sa do svojej klientskej zóny ETFobchodníka alebo kontaktujte svojho investičného špecialistu, ktorý vám pomôže s nastavením vášho portfólia.

* Údaje, ktoré sa týkajú minulosti, nie sú garanciou budúcich výnosov.

Dáta a zdroje

- [1] UBS – informačný list S5UU, 31. 8. 2026, s. 1–2. Váhy, náklady, výnosy a identifikácia.
- [2] S&P Dow Jones Indices – otázky a odpovede k indexu s rovnakými váhami, 20. 4. 2026.
- [3] S&P Dow Jones Indices – prehľad faktorových indexov, august 2026, s. 2–3 a 15.
- [4] ETFobchodník – ETF a obchodné podmienky, overené 16. 9. 2026.
- [5] Invesco – informačný list SPWS, 31. 8. 2026, s. 1. Náklady, riziká a výnosy.
- [6] Invesco – KID pre triedu IE0000TZZ2B2, 21. 8. 2026, s. 1–2.

Marketingové oznámenie: Tento materiál pripravil CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s., obchodník s cennými papiermi licencovaný a dohliadaný Národnou bankou Slovenska. ETFobchodník je obchodná značka spoločnosti CAPITAL MARKETS, o.c.p., a.s. Upozornenie: Materiál má výhradne analytický a informačný charakter a nepredstavuje individuálne investičné poradenstvo, investičné odporúčanie ani ponuku na nákup alebo predaj finančných nástrojov. Minulá výkonnosť nie je spoľahlivým ukazovateľom ani zárukou budúcich výsledkov. Tematické ETF môžu vykazovať vysokú volatilitu a koncentráciu rizika. Keďže fondy sú denominované v USD, hodnota investície a výnos môžu v dôsledku menových výkyvov rásť alebo klesať. Pred investovaním sa oboznámte s predajným prospektom a dokumentom s kľúčovými informáciami (KID), ktoré sú dostupné na webovom sídle príslušného správcu fondu alebo na vyžiadanie u obchodníka.